

Forfatter: Udrag fra Det høie Spil

Titel:

Citation: "Fjorten eventyr og fortællinger", i *Fjorten eventyr og fortællinger*, udg. af Marita Akhøj Nielsen , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 1989, s. 8.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-ingemann01-shoot-idm140296367256064/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Fjorten eventyr og fortællinger

om hun lever til jeg kommer igjen; men jeg maa til Staden og kjøbe Lægemidler til hende for vor sidste Smule Linned.»

»Der har du Resten af min Fædrearv – sagde Ynglingen og rakte ham de tre Dukater – de havde gaaet Pokker i Vold alligevel i det første Vertshuus; men nu skal du see, din Datter kommer sig nok, for der er altid god Lykke ved mine Penge.» Derpaa begyndte han at synge igjen og vilde gaae; men den Gamle reiste sig og tog ham ved Ærmet: »tøv lidt – sagde han – der har du en Halvskilling, Søn! nu er du dog ikke uden Reisepenge; lad mig see du holder godt Huus med den, saa er du en holden Mand endnu.» Derpaa tog den Gamle sin Stav og gik hartig til den modsatte Side.

Den unge Holger stod ganske forundret og saae snart paa Halvskillingen, snart efter den løerlige Gamle; endelig brast han ud i en høj Latter over sin raabelige Godhjertighed: »drikke min Vinn! tage mine Penge! og gjøre Nar af mig ovenikjøbet! nu det maa jeg lide – sagde han – det var ret en lysig Broder, ret saadan en Karl efter mit eget Hjerter, og see, om han ikke kunde tage Benene med sig, naar han vilde. Nu, det var da mit første Eventyr; jeg begynder ikke saa galt paa det splinterny Liv, jeg nu agter at føre. Nu er jeg allerede en holden Mand; hvad kan der ikke blive af mig, inden jeg naaer Verdens Ende?» Han stak Halvskillingen i Lommen, sang sin Visé til Ende og gik videre.

Da Middagsolen begyndte at brænde ham for bedt, saae han et Huus ved Landeveien og gik derind. Paa Selskabet og Modtagelsen saae han strax, det var et Vertshuus, og krævede nu rask ind baade Spise og Drikke, det bedste Huset formaade, uden at tænke paa Andet, end at han trængte dertil; men at han ikke havde en Skilling i Lommen, faldt ham ikke ind, førend baade Hunger og Torst var stillet; thi han havde altid tilforn levet i Overfløedighed og pleiede aldrig at plage sig med Sorger for den tilkommende Time. Nu greb han rask i Lommen for at betale; men da han kun fik Halvskillingen i Haanden, fandt han sin Stilling saa pudseelig og ny, at den aftvang ham en lydelig Latter. Da Verten og Gæsterne forundrede sig over den fremmede Yngling, som sad aleene ved Bordenden og loe, fortalte han dem aabenhjertig, at han ikke eiede en Skilling og spurgte, om det ikke var morsomt. Alle fandt det ret artig, undtagen Verten, som strax bemægtigede sig hans Hat og hans Cither, og lod nogle plumpe Ord falde om Praktkere og Gavtyve, som dog ikke forstyrre-

de det unge Menneskes Munterhed. »I er en smild Mand, Herr Vert, – sagde han – I vil ikke, jeg skal være længe i den Forlegenhed, seer jeg; nu vel! skal jeg gaae uden Hat og Cithar videre, saa maa I dog først drikke et Glas Viin med mig og disse gode Venner paa min Sundhed.« »Tak den, som byder! – sagde Verten – en Flaske vil jeg endnu lade Jer faae for det Lapperie.« Vinen kom, og Ynglingen, Verten og Gjæsterne lod den smage sig vel. Iblandt Gjæsterne sad en lang mager Mand, som loe haanlig ad den overgivne Yngling, idet han vendte sig til ham og sagde: »seer jeg ret, saa har I dog endnu en halv Skilling, Fremmede! den skulde I sætte paa Lykkespil, saa kunde I endnu blive riig inden Aften.«

»Ja rigtig – svarede Ynglingen – jeg er en holden Mand endnu, tør I vove jer Halvskilling mod min, saa kom!«

Under almindelig Latter fik man Tærningerne frem, og de trillede saa heldigt for den fremmede Yngling, at han, ved bestandig at sætte det Vundne ud paa næste Kast, i kort Tid havde vundet en Dukat. Han blev saaledes ved og snart var Halvskillingen skjult med lutter vundne Dukater. Nu blev den magre Mand vred og kastede Tærningerne hen ad Bordet: »enten er I en Hexemester – sagde han – eller ogsaa I spiller falskt.« »Ingen af Delene – sagde Ynglingen – giv mig Hat og Cithar, Herr Vert! Dukaterne er eders.« Forandret skræbete Verten den store Sum til sig, og Ynglingen tog Cithar og Hat, stak Halvskillingen i Lommen og gik. Men den lange magre Mand gik efter ham, kaldte ham høflig tilbage, og bad ham ikke at tage hans Hef-tighed ilde op; til Beviis paa, at han agtede den tabte Sum for Intet, vilde han nu vove hele sin Guldbørs mod den blotte Halvskilling.

»Det er et Ord – svarede Ynglingen – men I veed jo, jeg vinder. Lykken er nu engang med mig idag, og sandt at sige, jeg kjædes ved et Spil, hvorved jeg hverken har stort at vove eller vinde; thi jeg agter alle eders Penge ikke meget meer end min Halvskilling; men vil I endelig af med dem, kan de jo sagtens være et Kast værd.« Han kastede og vandt.

Den lange Mand loe haanlig og rakte ham sin tunge Guldbørs. »Endnu et Kast – sagde han – jeg har ikke flere Penge; men nu sætter jeg min Frihed paa Spil, naar I vil sætte Guldbørsen, Halvskillingen og et Aar af eders Liv derimod.«

Alle studsede og saae forundrede paa den lange Mand, som ikke lod til at finde noget Usædvanligt i sit Forslag.